

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺധകാണഡേ

॥ ദ്വാവിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ദ്വാവിംശഃ സർഗഃ ॥

ചതുർദശസഹസ്രസൈനികൈഃ സഹ
ഖരദുഷണയോർജനസ്ഥാനാത് പഞ്ചവടീം പ്രതി പ്രസ്ഥാനം

ഏവമാധർഷിതഃ ശൂരഃ
ശൂർപനഖ്യാ ഖരസ്തതഃ |
ഉവാച രക്ഷസാം മധ്യേ
ഖരഃ ഖരതരം വചഃ || 3.22.1 ||

തവാപമാനപ്രഭവഃ
ക്രോധോഽയമതുലോ മമ |
ന ശക്യതേ ധാരയിതും
ലവണാഭ ഇവോൽബണം || 3.22.2 ||

ന രാമം ഗണയേ വീർയാ -
ൻമാനുഷം ക്ഷീണജീവിതം |
ആത്മദുശ്ചരിതൈഃ പ്രാണാൻ
ഹതോ യോഽദ്യ വിമോക്ഷ്യതേ || 3.22.3 ||

ബാഷ്പഃ സന്ധാർയതാമേഷ
സംഭ്രമശ്ച വിമുച്യതാം |
അഹം രാമം സഹ ഭ്രാന്തോ
നയാമി യമസാദനം || 3.22.4 ||

പരശ്വധഹതസ്യാദ്യ
 മന്ദപ്രാണസ്യ ഭൂതലേ |
 രാമസ്യ രൂധിരം രക്ത -
 മുഷ്ണം പാസ്യസി രാക്ഷസി || 3.22.5 ||

സമ്പ്രഹൃഷ്ടാ വചഃ ശ്രുത്യാ
 ഖരസ്യ വദനാച്ഛൃതം |
 പ്രശശംസ പുനർമൗർഖ്യാദ്
 ഭ്രാതരം രക്ഷസാം വരം || 3.22.6 ||

തയാ പരുഷിതഃ പൂർവം
 പുനരേവ പ്രശംസിതഃ |
 അബ്രവീദ് ദുഷണം നാമ
 ഖരഃ സേനാപതിം തദാ || 3.22.7 ||

ചതുർദശ സഹസ്രാണി
 മമ ചിത്താനുവർതിനാം |
 രക്ഷസാം ഭീമവേഗാനാം
 സമരേഷ്വനിവർതിനാം || 3.22.8 ||

നീലജീമൂതവർണാനാം
 ലോകഹിംസാവിഹാരിണാം |
 സർവോദ്യോഗമുദീർണാനാം
 രക്ഷസാം സൗമ്യ കാരയ || 3.22.9 ||

ഉപസ്ഥാപയ മേ ക്ഷിപ്രം
 രഥം സൗമ്യ ധനുഷി ച |
 ശരാംശ്ച ചിത്രാൻ ഖഡ്ഗാംശ്ച
 ശക്തീശ്ച വിവിധാഃ ശിതാഃ || 3.22.10 ||

അഗ്രേ നിർയാതുമിച്ഛാമി
 പൗലസ്ത്യാനാം മഹാത്മനാം |
 വധാർഥം ദുർവിനീതസ്യ
 രാമസ്യ രണകോവിദ ||3.22.11 ||

ഇതി തസ്യ ബ്രൂവാണസ്യ
 സൂര്യവർണം മഹാരഥം |
 സദശ്വൈഃ ശബലൈർയുക്ത -
 മാചചക്ഷേഥ ദുഷണം ||3.22.12 ||

തം മേരുശിഖരാകാരം
 തപ്തകാഞ്ചനദുഷണം |
 ഹേമചക്രമസംബാധം
 വൈദൂര്യമയകുബരം ||3.22.13 ||

മത്സ്യഃ പുഷ്പൈർദ്രുമൈഃ ശൈലൈ -
 ശ്ചന്ദ്രസൂര്യൈശ്ച കാഞ്ചനൈഃ |
 മാംഗല്യൈഃ പക്ഷിസംഘൈശ്ച
 താരാഭിശ്ച സമാവൃതം ||3.22.14 ||

ധ്വജനിസ്ത്രിംശസമ്പന്നം
 കിങ്കിണീവരദുഷിതം |
 സദശ്വയുക്തം സോമിർഷാ -
 ദാരൂരോഹ ഖരസ്തദാ ||3.22.15 ||

ഖരസ്തു തൻമഹത്സൈന്യം
 രഥചർമ്മായുധധ്വജം |
 നിർയാതേത്യബ്രവീത് പ്രേക്ഷ്യ
 ദുഷണം സർവരാക്ഷസാൻ ||3.22.16 ||

തതസ്തദ് രാക്ഷസം സൈൻയം
 ഘോരചർമായുധധ്വജം |
 നിർജഗാമ ജനസ്ഥാനാ -
 ന്മഹാനാദം മഹാജവം ||3.22.17 ||

മുദ്ഗരൈഃ പട്ടിശൈഃ ശൂലൈഃ
 സുതീക്ഷ്ണൈശ്ച പരശ്യയൈഃ |
 ഖഡ്ഗൈശ്ചക്രൈശ്ച ഹസ്തൈഃ -
 ര്ഭ്രാജമാനൈഃ സതോമരൈഃ ||3.22.18 ||

ശക്തിഭിഃ പരിഘോർഘോരൈ -
 രതിമാത്രൈശ്ച കാർമുകൈഃ |
 ഗദാസിമുസലൈർവജ്രൈ -
 ര്ഗൃഹീതൈർഭീമദർശനൈഃ ||3.22.19 ||

രാക്ഷസാനാം സുഘോരാണാം
 സഹസ്രാണി ചതുർദശ |
 നിർയാതാനി ജനസ്ഥാനാത്
 ഖരചിത്താനുവർതിനാം ||3.22.20 ||

താംസ്തു നിർധാവതോ ദൃഷ്ട്വാ
 രാക്ഷസാൻ ഭീമദർശനാൻ |
 ഖരസ്യാഥ രഥഃ കിഞ്ചി -
 ഇജഗാമ തദനന്തരം ||3.22.21 ||

തതസ്താംചരഖലാനശ്യാം -
 സ്തപ്തകാഞ്ചനഭൂഷിതാൻ |
 ഖരസ്യ മതമാജ്ഞായ
 സാരഥിഃ പര്യചോദയത് ||3.22.22 ||

സഞ്ചോദിതോ രഥഃ ശീഘ്രം
 ഖരസ്യ രിപുഘാതിനഃ |
 ശബ്ദനാപുരയാമാസ
 ദിശഃ സപ്രദിശസ്തഥാ || 3.22.23 ||

പ്രവൃദ്ധമൻയുസ്തു ഖരഃ ഖരസ്യരോ
 രിപോർവധാർഥം ത്വരിതോ യമാന്തകഃ |
 അചുചുദത് സാരമിമുന്നദൻ പുന -
 രമഹാബലോ മേഘ ഇവാശുവർഷവാൻ || 3.22.24 ||

|| ഇത്യർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 അരൺയകാണഡേ ദ്വാവിംശഃ സർഗഃ ||